

به نام خدا
دستورالعمل برنامه کارآموزی دانشجویان کارشناسی آمار
در سازمان‌ها و نهادهای آمار رسمی کشور
انجمن آمار ایران

مقدمه:

به منظور آشنایی دانشجویان کارشناسی آمار دانشگاه‌ها با آمارهای رسمی و نهادهای آماری، همکاری اعضای هیات علمی و دانشجویان مقاطع مختلف تحصیلی با فعالیتهای آمار رسمی کشور و شناسایی استعدادها توسط سازمان‌ها و نهادهای آماری کشور، این دستورالعمل با هدف نظم‌بخشی و افزایش بهره‌وری از کارآموزی‌های دانشجویان در زمینه آمارهای رسمی، تدوین گردیده است که با همکاری دانشگاه‌ها و سازمان‌ها و نهادهای آمار رسمی کشور اجرایی خواهد شد.

ماده ۱. اهداف:

- آشنایی دانشجویان با موضوعات عملی دنیای واقعی آمار
- آشنایی دانشجویان با محیط آینده‌ی کاری شان
- شناسایی استعدادهای علاقمند به آمار رسمی از میان کارآموزان
- آشنایی بیشتر دانشگاهیان با موضوعات آمارهای رسمی برای علاقمندسازی آن‌ها به فعالیتهای آمار رسمی و تعریف پروژه‌های کارشناسی ارشد در این زمینه

ماده ۲. تعاریف:

- **کارآموزی:** دوره‌ای است که طی آن دانشجویان سال سوم کارشناسی آمار، دو واحد درسی مشخصی را در مدتی در یکی از سازمان‌های آماری (یکی از مراکز آماری کشور) می‌گذرانند تا به بالابردن توان علمی و اجرایی خود در رشته مربوطه و امکان تاثیر متقابل تئوری و عملی و یا علم و تکنیک با نحوه رفع نیازهای اساسی و ضروری جامعه آشنا گردند.
- **دانشجوی کارآموز:** دانشجوی کارآموز که در این دستورالعمل به اختصار کارآموز گفته می‌شود، دانشجویی است که در درس کارآموزی دانشگاه خود ثبت‌نام و توسط دانشکده یا دانشگاه برای گذراندن این درس به یکی از سازمان‌های آماری یا نهادهایی که واحد فعال آماری دارند، معرفی می‌شود.
- **استاد کارآموزی:** هر دانشجو، کارآموزی خود را زیر نظر یک استاد (اعضاء هیات علمی تمام وقت در اولویت هستند) با معرفی مدیر گروه ذی‌ربط، تحت عنوان استاد کارآموزی می‌گذراند که مسئول راهنمایی کارآموز و ارائه نمره به واحد آموزش دانشگاه است.
- **سرپرست کارآموزی:** هر دانشجو، کارآموزی خود را زیر نظر مستقیم و مستمر یک مسئول تعیین شده از سوی محل کارآموزی مربوطه می‌گذراند که به آن فرد، سرپرست کارآموزی اطلاق می‌شود.

ماده ۳. هماهنگی: انجمن آمار ایران به عنوان تسهیل‌کننده کارآموزی بین دستگاه‌های اجرایی و دانشگاه‌ها، به صورت سالانه با دستگاه‌های اجرایی مکاتبه می‌کند و از ظرفیت آن‌ها برای میزان پذیرش کارآموز، به شرح جدول ۱ پیوست مطلع می‌شود. پس از مشخص شدن دستگاه‌های اجرایی و ظرفیت کارآموزی آن‌ها، لازم است برای هر ترم تحصیلی اقدامات و هماهنگی‌های لازم مطابق با جدول ۲ پیوست و زمان‌بندی تعیین شده در آن، انجام شود.

- گروه‌ها و بخش‌های آمار دانشگاه‌های مجری آمار دانشگاه‌های دولتی، علاقه‌مندان را از میان دانشجویانی که حداقل ۶ ترم تحصیلی را گذرانده‌اند، شناسایی و این دانشجویان را به تفکیک سازمان‌های آماری به سازمان آماری مربوطه معرفی می‌نمایند. در صورتی که تعداد دانشجویان متقاضی کارآموزی بیش‌تر از ظرفیت اعلام شده توسط سازمان‌های آماری باشد، انجمن آمار، کارآموزان را بر اساس توصیه‌نامه اساتید دانشجو مبنی بر دلایل معرفی دانشجو و نیز ضوابط تعیین شده توسط سازمان آماری انتخاب می‌کند.

ماده ۴. مدت زمان دوره کارآموزی حداقل ۲۸۰ ساعت و حداکثر ۳۲۰ ساعت است.

ماده ۵. برای هر گروه حداکثر سه نفره از کارآموزان، یک سرپرست کارآموز، از میان کارشناسان آمار سازمان مربوطه تعیین می‌شود. جبران خدمات این سرپرست با توافق طرفین (دانشگاه کارآموز / سازمان مربوطه) صورت می‌گیرد.

ماده ۶. کمیته آمارهای رسمی انجمن آمار ایران در سال‌های اولیه انجام این کار را ارزیابی می‌کند، تا در برنامه‌ریزی‌های آینده مورد توجه قرار گیرد.

ماده ۷. به تدریج دانشگاه‌ها می‌توانند راسا با سازمان‌ها در مورد کارآموزی‌ها اقدام نمایند و کار انجمن آمار در این راستا خاتمه یابد.

ماده ۸. هر گروه از کارآموزان، نه تنها در پایان کار باید گزارشی کتبی از معرفی سازمانی که در آن کارآموزی نموده‌اند و کارهای خود در آن سازمان را ارائه دهد، بلکه باید هر گروه یک سخنرانی مشترک برای دانشجویان دانشگاه خود در این زمینه داشته باشند.

۱/۸ این گزارش‌ها باید به تایید استاد راهنما و سرپرست کارآموزی برسد و نمره نهایی کارآموزی توسط این دو نفر تعیین می‌گردد.

۲/۸ برای استماع سخنرانی کارآموزان، سرپرست کارآموزی هم تا حد امکان در جلسه سخنرانی گروه کارآموزان شرکت و در پایان به تبیین چالش‌های آماری موجود در سازمان خود برای اساتید و دانشجویان آمار مقاطع مختلف تحصیلی آن دانشگاه، به منظور آشنایی دانشگاهیان با مسایل آماری سازمان‌های آماری می‌پردازد.

۳/۸ سازمان‌ها در مورد اقامت و رفت و آمد کارآموزان مسولیتی ندارند (اگر چه ممکن است در صورت توان در این زمینه با دانشگاه همکاری نمایند)، ولی انجمن آمار ایران تلاش می‌کند، از طریق وزارت علوم و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، برای ایجاد انگیزه در دانشجویان، موضوع پرداخت حق‌الزحمه به کارآموزان آمار در مدت کارآموزی به نحو مقتضی در بودجه سازمان مربوطه دیده شود.

۴/۸ انجمن آمار ایران هم تلاش می‌کند با همکاری دانشگاه‌های موجود در شهر استقرار سازمان، خوابگاه مورد نیاز کارآموزان سایر شهرها را تامین نماید.

۵/۸ بدیهی است کارآموزان متعهد می‌شوند که مقررات انضباطی سازمان مربوطه را رعایت نمایند.

۶/۸ سازمان‌ها نیز با صدور گواهی برای کارآموزان موفق، مستندی برای سابقه علمی آنها تولید می‌کنند.

این دستورالعمل شامل مقدمه و ۸ ماده در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۹ به تصویب هیأت مدیره انجمن آمار ایران رسید و از زمان تصویب قابل اجرا است.

پیوست

جدول ۱- فعالیت‌های سالانه انجمن آمار و دستگاه اجرایی و زمان بندی

ردیف	عنوان فعالیت	مسئول	زمان	نمونه نامه/فرم
۱	مکاتبه سالانه با دستگاه‌های اجرایی و درخواست اعلام ظرفیت کارآموزی به تفکیک ترم‌های تحصیلی (نیم‌سال اول، نیم‌سال دوم، ترم تابستان)	انجمن آمار	۱ تا ۵ مرداد	نامه شماره ۱ «نامه به دستگاه برای اعلام ظرفیت»
۲	هماهنگی دستگاه اجرایی با واحدهای مربوطه برای تعیین ظرفیت کارآموزی و اعلام به انجمن آمار ایران	دستگاه اجرایی	مهلت پاسخگویی تا ۲۰ مرداد	-

جدول ۲- فعالیت‌های کارآموزی و زمان بندی به تفکیک نیم‌سال‌های تحصیلی

ردیف	عنوان فعالیت	مسئول	زمان انجام		
			نیم‌سال اول	نیم‌سال دوم	ترم تابستان ^(۱)
۱	مکاتبه با مدیران گروه آمار دانشگاه‌های تهران و سایر استان‌ها، اعلام ظرفیت دستگاه‌های اجرایی و درخواست معرفی کارآموز و اولویت دستگاه اجرایی مورد نظر ^(۲)	انجمن آمار	۱ مهر	۱ بهمن	۱ تیر
۲	انجام هماهنگی‌های لازم داخل دانشگاه و معرفی دانشجو/دانشجویان و استاد راهنما/استادان راهنما به انجمن آمار	مدیر گروه	۲ تا ۱۵ مهر	۲ تا ۱۵ بهمن	۲ تا ۱۵ تیر
۳	<ul style="list-style-type: none"> بررسی درخواست‌های دانشگاه‌ها و تعیین سهمیه هر دستگاه اجرایی مکاتبه با دستگاه‌های اجرایی و معرفی دانشجو و استاد راهنما و رونوشت به مدیر گروه، استاد راهنما و دانشجو 	انجمن آمار	۱۶ تا ۱۸ مهر	۱۶ تا ۱۸ بهمن	۱۶ تا ۱۸ تیر

ردیف	عنوان فعالیت	مسئول	زمان انجام		
			نیم سال اول	نیم سال دوم	ترم تابستان ^(۱)
۴	هماهنگی دستگاه اجرایی با واحدهای داخلی (از جمله حراست) در زمینه تاریخ و مدت حضور دانشجو، تأمین امکانات نظیر مکان، میز، رایانه، دسترسی به داده‌ها و ...) و اعلام زمان شروع کارآموزی به دانشجو و تاکید به دانشجو جهت ارسال معرفی‌نامه از طرف دانشگاه	دستگاه اجرایی	۱۹ تا ۲۷ مهر	۱۹ تا ۲۷ بهمن	۱۹ تا ۲۷ تیر
۵	معرفی رسمی کارآموز از دانشگاه به دستگاه اجرایی و درج ساعت کارآموزی در نامه	دانشگاه	۲۸ تا ۳۰ مهر	۲۸ تا ۳۰ بهمن	۲۸ تا ۳۰ تیر
۶	معرفی نماینده/ سرپرست کارآموزی به استاد راهنما/ استادان راهنما	دستگاه اجرایی	۲۸ تا ۳۰ مهر	۲۸ تا ۳۰ بهمن	۲۸ تا ۳۰ تیر
۷	ارتباط استاد راهنما/ استادان راهنما با نماینده/ سرپرست کارآموزی در دستگاه اجرایی و همفکری و مشارکت در زمینه موضوعات کاری مناسب دانشجو برای کارآموزی بر اساس علاقمندی‌ها و توانایی‌های دانشجو و ارائه پیشنهاد	استاد راهنما/ استادان راهنما	۳۰ مهر تا پایان کارآموزی	۳۰ بهمن تا پایان کارآموزی	۳۰ تیر تا پایان کارآموزی
۸	حضور دانشجو در دستگاه اجرایی، گذراندن دوره کارآموزی	دانشجو	از ۱ آبان تا پایان دوره کارآموزی	از ۱ اسفند تا پایان دوره کارآموزی	از ۱ مرداد تا پایان دوره کارآموزی
۹	<ul style="list-style-type: none"> ارزیابی کارآموز توسط دستگاه اجرایی و اعلام نمره ارزیابی به دانشگاه در پاسخ به نامه ردیف ۵ صدور گواهی‌نامه حسن انجام کار که اهم فعالیت‌های کارآموز را نشان دهد (در صورت رضایت سازمان از فعالیت‌های کارآموز) 	دستگاه اجرایی	حداکثر تا ۱۵ دی	حداکثر تا ۱۵ تیر ماه سال بعد	حداکثر تا ۲۸ شهریور
۱۰	ارائه سخنرانی کارآموز/ تیم کارآموزی در دانشگاه با حضور استاد راهنما/ استادان راهنما و در صورت امکان نماینده/ سرپرست کارآموزی	دانشگاه	۱۶ تا ۳۰ دی	۱۶ تا ۳۰ تیر	۱ تا ۱۵ مهر
۱۱	مکاتبه برای انجام نظرسنجی کارآموزی	انجمن امار	۱۶ تا ۱۸ دی	۱۶ تا ۱۸ تیر	۲۹ تا ۳۱ شهریور

نامه شماره ۴ «نامه انجمن به دستگاه اجرایی، کارآموز، استاد راهنما، مدیر گروه برای تکمیل فرم‌های نظرسنجی»

نمونه نامه / فرم	زمان انجام			مسئول	عنوان فعالیت	ردیف
	ترم تابستان ^(۱)	نیم‌سال دوم	نیم‌سال اول			
مراجعه به سایت انجمن آمار ایران / کمیته‌های تخصصی / نظرسنجی https://irstat.ir/content/780/	۱ تا ۱۰ مهر	۱۹ تا ۳۰ تیر	۱۹ تا ۳۰ دی	دستگاه اجرایی، کارآموز، استاد راهنما، مدیر گروه	انجام نظرسنجی کارآموزی	۱۲
	پیگیری در طول سال	-	-	انجمن آمار	پیگیری اسکان کارآموزان ^(۳)	۱۳

(۱) کارآموزی دانشجویانی که در تابستان نیاز به اسکان دارند، در صورت تأمین خوابگاه توسط انجمن آمار، برگزار می‌شود.

(۲) کارآموزی دانشجویان سایر استان‌ها در نیمسال اول و دوم موضوعیت ندارد.

(۳) اسکان فقط برای ترم تابستان است.